

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument na schôdzu

A7-0233/2010

16.7.2010

SPRÁVA

o úlohe minimálneho príjmu v boji proti chudobe a podpore inkluzívnej spoločnosti v Európe
(2010/2039(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Ilda Figueiredo

RR\825220SK.doc

PE439.981v02-00

SK

Zjednotení v rozmanitosti

SK

PR_INI

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	19
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE.....	26

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o úlohe minimálneho príjmu v boji proti chudobe a podpore inkluzívnej spoločnosti v Európe (2010/2039(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 4, 9, 14, 19, 151 a 153 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie voči ženám (CEDAW), prijatý v roku 1979,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948, opätovne potvrdenú na Svetovej konferencii o ľudských právach v roku 1993, a najmä na jej články 3, 16, 18, 23, 25, 26, 27 a 29,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt OSN z roku 1966 o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
- so zreteľom na rozvojové ciele tisícročia stanovené OSN v roku 2000, najmä zníženie extrémnej chudoby a hladu (prvý cieľ), dosiahnutie základného vzdelania pre všetkých (druhý cieľ) a rovnaké príležitosti pre mužov a ženy (tretí cieľ),
- so zreteľom na dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 26 a 131 o určovaní minimálnej mzdy a č. 29 a 105 o zrušení nútenej práce,
- so zreteľom na Globálny pakt k zachovaniu pracovných miest, ktorý prijala Medzinárodná organizácia práce,
- so zreteľom na programy OSN a MOP pre dôstojnú prácu,
- so zreteľom na Chartu základných práv EÚ, najmä na jej ustanovenia o sociálnych právach¹,
- so zreteľom na články 34, 35 a 36 Charty základných práv Európskej únie, ktoré výslovne vymedzujú právo na sociálnu pomoc a pomoc pri bývaní, vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a prístup ku službám vo všeobecnom hospodárskom záujme²,
- so zreteľom na správu MOP s názvom Globálna aliancia proti nútenej práci, súhrnná správa v rámci opatrení nadväzujúcich na vyhlásenia MOP o základných zásadách a právach pri práci, správa generálneho riaditeľa, 2005,
- so zreteľom na odporúčanie Rady 92/441/EHS z 24. júna 1992 o spoločných kritériách týkajúcich sa dostatočných zdrojov a sociálnej pomoci v rámci systémov

---

¹ Ú. v. ES C 364, 18.12.2000.

² Ú. v. EÚ C 303, 14.12.2007, s. 1.

- sociálnej ochrany (odporúčanie o minimálnom príjme)¹,
- so zreteľom na odporúčanie Rady 92/442/EHS z 27. júla 1992 o konvergencii cieľov a politik sociálnej ochrany²,
  - so zreteľom na závery Rady EPSCO z 2 916. zasadnutia, ktoré sa konalo 16. a 17. decembra 2008³,
  - so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES z 22. októbra 2008 o Európskom roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010)⁴,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. septembra 2006 o európskom sociálnom modeli budúcnosti⁵,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 9. októbra 2008 o podpore sociálneho začlenenia a boji proti chudobe, najmä chudobe detí, v Európskej únii⁶, ako aj na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0364/2008)⁷,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. mája 2009 o obnovenej sociálnej agende⁸,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. októbra 2008 o odporúčaní Komisie o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce a na svoje uznesenie zo 6. mája 2009 o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce⁹,
  - so zreteľom na svoje písomné vyhlásenie č. 0111/2007 z 22. apríla 2008 o riešení problému bezdomovectva¹⁰,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom EURÓPA 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu¹¹,
  - so zreteľom na návrh Komisie z 27. apríla 2010 na rozhodnutie Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov¹²,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A7-0233/2010),

---

¹ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 46 – 48.

² Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 49 – 52.

³ Rada Európskej únie, tlačové oznámenie 16825/08 (Presse 358), s. 18.

⁴ Ú. v. EÚ L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁵ Ú. v. EÚ C 305 E, 14.12.2006, s. 141.

⁶ Ú. v. EÚ C 9E, 15.1.2010, s. 11.

⁷ Prijaté texty, P6_TA(2009)0467.

⁸ Prijaté texty, P6_TA(2009)0370.

⁹ Prijaté texty, P6_TA(2009)0371.

¹⁰ Prijaté texty, P6_TA(2008)0163.

¹¹ KOM(2010)2020, 3. 3. 2010.

¹² KOM(2010)0193 v konečnom znení.

- A. keďže v sociálnej agende Európskej komisie na obdobie 2005 – 2010 bol rok 2010 označený za „Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu“ s cieľom opätovne potvrdiť a posilniť počiatočný politický záväzok EÚ pri začatí lisabonskej stratégie urobiť kroky, ktoré „budú mať rozhodujúci vplyv na odstránenie chudoby“,
- B. keďže chudoba a sociálne vylúčenie predstavujú porušenie ľudskej dôstojnosti a základných ľudských práv a ústredným cieľom režimov podpory príjmov musí byť pozdvihnutý ľudí z chudoby a umožniť im viesť dôstojný život,
- C. keďže napriek hospodárskej prosperite a všetkým tvrdeniam o znížení chudoby sa zhoršila sociálna nerovnosť a 17 % populácie (t. j. asi 85 miliónov ľudí) na konci roka 2008 žilo pod hranicou chudoby, a to aj po sociálnych transferoch¹, zatiaľ čo v roku 2005 tento podiel bol 16 % a v roku 2000 to bolo 15 % v EÚ 15,
- D. keďže miera rizika chudoby je vyššia u detí a mladých ľudí do 17 rokov ako u celkovej populácie; keďže v roku 2008 táto hodnota dosiahla 20 % v EÚ 27, pričom najvyššia miera bola 33 %,
- E. keďže starší ľudia sú tiež vystavení vyššiemu riziku chudoby než celková populácia; keďže táto miera dosiahla v roku 2008 približne 19 % u populácie vo veku 65 a viac rokov v EÚ 27, zatiaľ čo v roku 2005 to bolo 19 % a v roku 2000 17 %,
- F. keďže trvalo vysoký podiel neistej práce a nízkych miezd v niektorých sektoroch znamená, že podiel zamestnancov ohrozených rizikom chudoby zostáva na vysokej úrovni; keďže miera rizika chudoby zamestnanej populácie predstavovala v EÚ 27 v roku 2008 priemerne 8 %, zatiaľ čo v roku 2005 bola 8 % a v roku 2000 bola 7 % v EÚ 15,
- G. keďže v odporúčaní 92/441/EHS z 24. júna 1992 Rada odporúča, aby členské štáty uznali základné právo osoby na dostatočné zdroje a sociálnu pomoc tak, aby jej bolo umožnené žiť dôstojne; keďže v odporúčaní 92/442/EHS z 27. júla 1992 Rada odporúča, aby členské štáty zaručili takú úroveň zdrojov, ktoré prispievajú k zachovaniu ľudskej dôstojnosti; keďže v záveroch zo 17. decembra 1999 Rada schválila podporu sociálneho začlenenia ako jedného z cieľov v rámci modernizácie a zlepšovania sociálnej ochrany,
- H. keďže ženy predstavujú dôležitú skupinu obyvateľov ohrozených chudobou, a to v dôsledku nezamestnanosti, chýbajúcej deľby opatrovateľských povinností, neistej a zle platenej práce, mzdovej diskriminácie a nižšieho dôchodku,
- I. keďže riziko upadnutia do extrémnej chudoby je väčšie pre ženy než pre mužov; keďže pretrvávajúci trend smerom k feminizácii chudoby v európskych spoločnostiach dokazuje, že súčasný rámec systémov sociálnej ochrany a mnohé európske sociálne a ekonomické politiky a politiky zamestnanosti nie sú navrhované tak, aby vyhovovali potrebám žien alebo riešili rozdiely v ich práci; keďže chudoba žien a ich sociálne vylúčenie v Európe si vyžadujú konkrétne, mnohostranné a

---

¹ Hranica rizika chudoby v každom štáte je stanovená na 60 % príjmového mediánu daného štátu, ktorý je nižší ako priemerný príjem.

rodovo špecifické politické odozvy,

- J. keďže riziko upadnutia do extrémnej chudoby je väčšie pre ženy než pre mužov, najmä vo vyššom veku, pretože systémy sociálneho zabezpečenia sa často zakladajú na zásade nepretržitého odmeňovaného zamestnania; keďže individualizované právo na minimálny príjem zamedzujúci chudobe by nemalo byť podmienené príspevkami súvisiacimi so zamestnaním,
- K. keďže nezamestnanosť mladých stúpila na nebývalú úroveň, keď v EÚ dosiahla 21,4 %, pričom jej rozsah sa pohyboval od 7,6 % v Holandsku po 44,5 % v Španielsku a 43,8 % v Lotyšsku, a učňovské vzdelávanie a stáže poskytované mladým ľuďom sú často neplatené alebo slabo odmeňované,
- L. keďže v Európskej únii je v kategórii osôb mladších ako 25 rokov každý piaty mladý človek nezamestnaný, zatiaľ čo pracovníci starší ako 55 rokov patria medzi tých európskych občanov, ktorých nezamestnanosť postihla najviac a navyše musia čeliť osobitnému a závažnému problému, pretože so stúpajúcim vekom je čoraz menej pravdepodobné, že získajú prácu,
- M. keďže dôsledkom finančnej a hospodárskej krízy je znižovanie ponuky pracovných miest, pričom podľa odhadov prišlo od septembra 2008 o prácu viac ako 5 miliónov ľudí, ako aj zvyšujúca sa neistota,
- N. keďže neexistujú žiadne oficiálne európske údaje o situáciách krajnej chudoby, napríklad o bezdomovectve, a keďže je preto ťažké sledovať ich aktuálny vývoj,
- O. keďže Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu musí byť príležitosťou na zvyšovanie povedomia o chudobe a z nej vyplývajúcom sociálnom vylúčení a zlepšovanie politických reakcií na sociálne vylúčenie, keďže musí podporovať aktívne začleňovanie, primeraný príjem, dostupnosť kvalitných služieb a podporných opatrení v prospech dôstojnej práce, čo si vyžaduje spravodlivé prerozdelenie bohatstva a zahŕňa opatrenia a politiky na zabezpečenie účinnej hospodárskej a sociálnej súdržnosti na úrovni Európskej únie a členských štátov, a keďže minimálny príjem môže pre marginalizované a zraniteľné osoby predstavovať vhodný systém ochrany,
- P. keďže cieľmi a hlavnými zásadami Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu sú uznávanie práv, zdieľaná zodpovednosť a účasť, súdržnosť, záväzok a konkrétne opatrenia,
- Q. keďže sa musí správne zhodnotiť hospodárska a finančná situácia v EÚ 27, aby boli členské štáty motivované stanoviť hranicu minimálneho príjmu, čo by napomohlo zvýšeniu životnej úrovne a zároveň podporilo konkurenčné správanie,
- R. keďže Európska únia sa zaviazala k splneniu rozvojových cieľov tisícročia OSN a rezolúcie, ktorou sa vyhlasuje druhé desaťročie Organizácie Spojených národov na odstránenie chudoby (2008 – 2017),
- S. keďže chudoba a sociálne vylúčenie má viacrozmerový charakter, keďže existujú

osobitne zraniteľné skupiny obyvateľstva (deti, ženy, staršie osoby, ľudia s postihnutím a iné), a to aj vrátane prisťahovalcov, etnických menšín, rodín s veľkým počtom detí a neúplných rodín s jedným rodičom, osôb s chronickým ochorením a osôb bez prístrešia, a keďže je potrebné začleniť opatrenia a nástroje na prevenciu a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu do ostatných európskych politík, keďže treba pre členské štáty stanoviť usmernenia s cieľom zahrnúť ich do vnútroštátnych politík, a to v záujme zabezpečiť kvalitné systémy sociálneho zabezpečenia a sociálnej ochrany, univerzálny prístup k dostupnej verejnej infraštruktúre a ku kvalitným službám všeobecného záujmu, ako aj zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky a kvalitné pracovné miesta so zaručenými právami a stanoviť garantovaný minimálny príjem zamedzujúci chudobe, ktorý každému občanovi umožní zúčastňovať sa na spoločenskom, kultúrnom a politickom živote a žiť dôstojne,

- T. keďže nesmierne vysoká miera chudoby neovplyvňuje len sociálnu súdržnosť v Európe, ale postihuje aj naše hospodárstvo, pretože trvalé vylúčenie veľkých skupín našej spoločnosti oslabuje konkurencieschopnosť nášho hospodárstva a zvyšuje tlak na naše verejné rozpočty,
- U. keďže je potrebné stanoviť celkový cieľ, najmä v stratégii Európa 2020, pričom má mať prednosť hospodárska, sociálna a územná súdržnosť a ochrana základných ľudských práv, čo predstavuje rovnováhu medzi hospodárskymi politikami, politikou zamestnanosti, sociálnou, regionálnou a environmentálnou politikou a spravodlivé prerozdelenie bohatstva a príjmov, pričom treba zohľadniť dramatické zvýšenie miery závislosti, a preto je potrebné vypracovať štúdie na hodnotenie sociálneho vplyvu pre všetky rozhodnutia a uplatňovať horizontálnu sociálnu doložku, ktorá je súčasťou Zmluvy o fungovaní Európskej únie (článok 9),
- V. keďže rešpektovanie ľudskej dôstojnosti je jedným zo zakladajúcich princípov Európskej únie, ktorej kroky sa zameriavajú na podporu plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku, boj proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a na podporu spravodlivosti a sociálnej ochrany,
- W. keďže je potrebné zabezpečiť uplatňovanie, posilnenie a lepšie využívanie štrukturálnych fondov v oblasti prevencie chudoby, dosiahnutia sociálneho začlenenia a vytvárania kvalitných a dostupných pracovných miest so zaručenými právami,
- X. keďže úlohou systémov sociálnej ochrany je zaistiť úroveň sociálnej súdržnosti potrebnej na rozvoj s cieľom zabezpečiť sociálne začlenenie a zmierniť sociálny dosah hospodárskej krízy, čo znamená zabezpečiť garantovaný minimálny príjem jednotlivcov na vnútroštátnej úrovni zamedzujúci chudobe, zlepšiť úroveň kvalifikácie a vzdelávania osôb vylúčených z trhu práce z dôvodu konkurenčných tlakov a zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce a pri uplatňovaní základných práv,
- Y. keďže zavedenie a posilnenie systémov minimálneho príjmu je dôležitým a účinným spôsobom na prekonanie chudoby tým, že sa podporí sociálna integrácia a prístup na

pracovný trh a ľuďom sa umožní viesť slušný život,

Z. keďže systémy minimálneho príjmu predstavujú dôležitý nástroj, ktorý ľuďom ponúka istotu potrebnú na prekonanie následkov sociálneho vylúčenia a nezamestnanosti a na podporu prístupu na trh práce; keďže tieto systémy minimálneho príjmu zohrávajú významnú úlohu pri prerozdeľovaní bohatstva a zabezpečovaní solidarity a sociálnej spravodlivosti a najmä v čase krízy majú proticyklickú úlohu tým, že poskytujú dodatočné zdroje na posilnenie dopytu a spotreby na vnútornom trhu,

AA. keďže podľa nedávneho prieskumu Eurobarometra o postojoch občanov EÚ k chudobe sa drvivá väčšina (73 %) domnieva, že chudoba je problém, ktorý je široko rozšírený v ich krajinách, 89 % nalieha na svoje vlády, aby prijali okamžité opatrenia v rámci boja proti chudobe, a 74 % očakáva, že aj EÚ zohrá dôležitú úlohu v tejto súvislosti,

AB. keďže bolestné sociálne následky hospodárskej krízy za posledné dva roky pripravili o prácu viac ako 6 miliónov európskych občanov,

AC. keďže hospodárska a sociálna kríza a jej dosah sú závažné, pokiaľ ide o rastúcu chudobu a sociálne vylúčenie spojené so stúpajúcou nezamestnanosťou (od 6,7 % na začiatku roka 2008 po 9,5 % koncom roka 2009), pričom tretina osôb bez práce je nezamestnaná dlhodobo a táto situácia je horšia v členských štátoch, ktoré sú z hospodárskeho hľadiska ohrozenejšie,

AD. keďže na určité členské štáty vyvíja Rada, Komisia a medzinárodné orgány ako MMF nátlak, aby prišli ku krátkodobému zníženiu rozpočtových deficitov, ktoré sa zvýšili v dôsledku krízy, a obmedzili výdavky vrátane sociálnych výdavkov, čo oslabuje sociálny štát a zhoršuje chudobu,

AE. keďže zvyšujúca sa sociálna nerovnosť v niektorých členských štátoch je v prvom rade výsledkom hospodárskej nerovnosti z hľadiska rozdelenia príjmov a majetku, nerovnosti na pracovnom trhu, sociálnej neistoty a nerovného prístupu k sociálnym funkciám štátu, ako napríklad k sociálnemu zabezpečeniu, zdravotníctvu, vzdelávaniu, právnemu systému atď.,

AF. keďže sa uplatňuje európska politika v oblasti sociálneho začlenenia, najmä ciele a príslušný európsky program prijatý v rámci lisabonskej stratégie začiatkom posledného desaťročia, spolu s vykonávaním otvorenej metódy koordinácie a spoločných cieľov, ktoré treba dosiahnuť v rámci národných akčných plánov,

AG. keďže vo všetkých členských štátoch Európskej únie je z rôznych dôvodov veľa bezdomovcov, čo si vyžaduje osobitné opatrenia v prospech ich sociálnej integrácie,

1. zdôrazňuje potrebu konkrétnych opatrení, ktoré by odstránili chudobu a sociálne vylúčenie prostredníctvom preskúmania spôsobov opätovnej integrácie ľudí na trh práce, pričom sa bude podporovať spravodlivé prerozdelenie príjmov a bohatstva, zabezpečia sa primerané príjmy, a tým aj skutočné naplnenie zmyslu a obsahu

Európskeho roka boja proti chudobe, a zabezpečí sa silný politický odkaz na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia vrátane zaručenia riadnych systémov minimálneho príjmu zamedzujúceho chudobe a podporujúceho sociálne začlenenie na základe rôznych vnútroštátnych postupov, kolektívnych dohovorov alebo právnych predpisov členských štátov v celej Európskej únii, pričom sa tiež bude vyvíjať aktívne úsilie o podporu primeraných príjmových systémov a sociálnej ochrany; vyzýva členské štáty, aby prehodnotili politiky zamerané na zaručenie primeraného príjmu vzhľadom na to, že boj proti chudobe si vyžaduje vytvoriť dôstojné a trvalé pracovné miesta pre sociálne skupiny, ktoré sú na trhu práce znevýhodnené; domnieva sa, že každý pracovník musí mať možnosť dôstojne si zabezpečiť obživu; domnieva sa, že politika sociálneho štátu je neoddeliteľne spätá aj s aktívnou politikou v oblasti trhu práce;

2. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že nedávne hospodárske spomalenie spolu so stúpajúcou nezamestnanosťou a menším množstvom pracovných príležitostí vystavuje mnohých ľudí riziku chudoby a sociálneho vylúčenia, pričom sa to týka najmä členských štátov, ktoré trpia dlhodobou nezamestnanosťou alebo nečinnosťou;
3. žiada o reálny pokrok v otázke primeranosti systémov minimálneho príjmu, aby dokázali odstrániť chudobu každého dieťaťa, dospelého a staršieho človeka a zabezpečiť ich právo na dôstojný život;
4. zdôrazňuje, že medzi sociálnymi skupinami, ktoré žijú v chudobe, existujú rozdiely v rôznych oblastiach (zdravie, bývanie, vzdelanie, príjem a zamestnanosť), pričom vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tieto rozdiely zohľadnili v rámci svojich cieľových opatrení, ale zdôrazňuje, že jedným z najúčinnějších spôsobov na zníženie chudoby je sprístupniť trh práce všetkým ľuďom;
5. zdôrazňuje potrebu prikladať mimoriadny význam programom celoživotného vzdelávania ako základnému nástroju v rámci boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, pretože podporujú možnosť zamestnať sa a prístup k vedomostiam a trhu práce; považuje za potrebné, aby sa k zvýšenej účasti na celoživotnom vzdelávaní motivovali pracovníci, nezamestnaní a všetky zraniteľné sociálne skupiny a aby sa podnikli účinné kroky proti faktorom, ktoré spôsobujú predčasné opustenie školského systému, a zlepšila sa úroveň odborných kvalifikácií a získavanie nových zručností, čo môže viesť k rýchlejšej opätovnej integrácii na trh práce alebo zvýšiť produktivitu a umožniť ľuďom, aby si našli lepšiu prácu;
6. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa na úrovni členských štátov prijali konkrétne opatrenia na stanovenie hranice minimálneho príjmu, ktoré budú založené na relevantných ukazovateľoch a umožnia zaručiť sociálno-ekonomickú súdržnosť, obmedziť riziko nerovnakých úrovní odmeňovania za rovnakú prácu a znížiť riziko chudoby obyvateľstva v celej Európskej únii, a pripomína dôraznejšie odporúčania Európskej únie, pokiaľ ide o tieto druhy opatrení;
7. zdôrazňuje, že zamestnanie musí byť považované za jeden z najúčinnějších spôsobov ochrany proti chudobe, a preto by sa mali prijať opatrenia, ktoré budú

nabádať k zamestnávaniu žien tým, že sa stanovujú kvalitatívne ciele pre ponúkané pracovné miesta;

8. zdôrazňuje potrebu opatrení na európskej aj vnútroštátnej úrovni v záujme ochrany občanov – spotrebiteľov pred nespravodlivými podmienkami, ktoré sa vzťahujú na splácanie pôžičiek a kreditných kariet, a s cieľom stanoviť podmienky upravujúce prístup k pôžičkám, čo má zabrániť domácnostiam, aby sa neprimerane zadlžili, a tak upadli do chudoby a sociálneho vylúčenia;
9. zdôrazňuje viacrozmerový charakter chudoby a sociálneho vylúčenia a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť zohľadňovanie sociálnych cieľov a že je dôležité zaistiť rozmer a sociálnu udržateľnosť makroekonomických politík; domnieva sa, že sociálne ciele musia tvoriť neoddeliteľnú súčasť stratégie na prekonanie krízy a stratégie Európa 2020, ako aj hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, z čoho vyplýva zabezpečenie prierezového sociálneho usmernenia a účinného hodnotenia vplyvu zo sociálneho hľadiska, ktoré zaistí, aby sa novo vymedzili priority a politiky, konkrétne menové politiky, politiky v oblasti zamestnanosti, sociálne a makroekonomické politiky, ako aj Pakt stability a rastu a politiky v oblasti hospodárskej súťaže, vnútorného trhu, rozpočtu a zdaňovania; zastáva názor, že tieto politiky nesmú brániť sociálnej súdržnosti a musia zaručiť vykonávanie týchto opatrení a podporovanie rovnakých príležitostí s cieľom nájsť stabilné východisko z krízy, zabezpečiť návrat k rozpočtovej konsolidácii a prijať reformy, ktoré ekonomika potrebuje na návrat k rastu a tvorbe pracovných miest; vyzýva na prijatie konkrétnych politík na podporu tých členských štátov, ktoré sú v najväčšej núdzi, prostredníctvom vhodných mechanizmov;
10. domnieva sa, že tvorba pracovných miest musí byť pre Európsku komisiu a vlády členských štátov prioritou, pretože je prvým krokom k zníženiu chudoby;
11. domnieva sa, že systémy minimálnych príjmov musia tvoriť integrálnu súčasť strategického prístupu v prospech sociálnej integrácie, ktorá spočíva tak vo všeobecných politikách, ako aj v cielených opatreniach, a to v oblasti bývania, zdravotníckych služieb, vzdelávania, odbornej prípravy a sociálnych služieb, čo ľuďom pomôže vymaniť sa z chudoby a podporí ich vo vlastnej angažovanosti v prospech sociálneho začlenenia a v prístupe k trhu práce; je presvedčený, že skutočným cieľom systémov minimálneho príjmu je nielen pomôcť jeho príjmom, ale najmä ich sprevádzať pri prechode zo situácií, v ktorých zažívajú sociálne vylúčenie, smerom k aktívnemu životu;
12. zdôrazňuje, že pri určovaní úrovne minimálnych príjmov je potrebné riadne zohľadniť skutočnosť, že na pracovníkov sú odkázané ďalšie osoby, najmä deti, pričom cieľom je vykročiť z bludného kruhu detskej chudoby; okrem toho zastáva názor, že Komisia by mala každoročne vypracovať správu o pokroku v boji proti detskej chudobe;
13. trvá na tom, že je potrebné upraviť politiky obmedzovania rozpočtových výdavkov uplatňované v niektorých členských štátoch v rámci boja proti kríze, a zdôrazňuje, že s cieľom zamedziť novým formám závislosti alebo ďalšiemu zvyšovaniu dlhu je

dôležité uplatňovať účinné opatrenia solidarity vrátane posilnenia, mobility, očakávania transferu a zníženia spolufinancovania v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami, a to v záujme vytvárania slušných pracovných miest, podpory výrobných odvetví a boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;

14. je presvedčený, že zavedenie systémov minimálneho príjmu vo všetkých členských štátoch – pozostávajúcich z osobitných opatrení na podporu ľudí, ktorých príjem je nedostatočný, prostredníctvom finančnej pomoci a uľahčeného prístupu k službám – je jedným z najúčinnějších spôsobov, ako bojovať proti chudobe, zaručiť dostatočnú životnú úroveň a napomáhať sociálnu integráciu;
15. zastáva názor, že primerané systémy minimálneho príjmu musia stanoviť úroveň minimálneho príjmu aspoň vo výške zodpovedajúcej 60 % príjmového mediánu v príslušnom členskom štáte;
16. zdôrazňuje potrebu zhodnotenia politiky sociálneho začleňovania, uplatňovania otvorenej metódy koordinácie, plnenia spoločných cieľov a národných akčných plánov v súvislosti s rastom chudoby, aby sa na európskej a národnej úrovni pristúpilo k angažovanejším opatreniam a aby sa proti chudobe bojovalo prostredníctvom politik, ktoré sú inkluzívnejšie, súdržnejšie a lepšie formulované, zamerané na odstránenie absolútnej chudoby a detskej chudoby do roku 2015 a výrazné zníženie relatívnej chudoby;
17. opätovne pripomína, že hoci sú systémy minimálneho príjmu dôležité, je potrebné, aby ich dopĺňala koordinovaná stratégia na vnútroštátnej úrovni a na európskej úrovni, ktorá sa zameriava na rozsiahle akcie a konkrétne opatrenia, napríklad aktívne politiky pracovného trhu pre tie skupiny obyvateľstva, ktoré sú od neho najviac vzdialené, vzdelávanie a odbornú prípravu pre najmenej kvalifikované osoby, minimálne platy, sociálne bytové politiky a zabezpečenie finančne dostupných, prístupných a kvalitných verejných služieb;
18. trvá na podpore integrácie a sociálneho začlenenia s cieľom účinne zabezpečiť dodržiavanie základných ľudských práv a trvá na jasných záväzkoch vo vzťahu k formulácii politik Európskej únie a na vnútroštátnych politikách na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; domnieva sa, že je potrebné zabezpečiť všeobecný a lepší prístup bez fyzických a komunikačných bariér k trhu práce, verejným zdravotníckym službám, vzdelávaniu a odbornej príprave (od predškolského vzdelávania až po prvý cyklus vysokoškolského štúdia), odbornému vzdelávaniu, bývaniu financovanému z verejných zdrojov, dodávkam energie a sociálnej ochrane; domnieva sa, že pracovné miesta by mali byť prístupné, kvalitné a so zaručenými právami; zastáva názor, že mzdy by mali byť dôstojné a dôchodky by mali byť doplnené základným príspevkom za vysoký vek, ktorý zabezpečí, aby ľudia, ktorí pracovali celý život, mali dôstojnú starobu; ďalej sa domnieva, že systémy minimálneho príjmu pre všetkých musia chrániť pred rizikom chudoby a zabezpečovať sociálne, kultúrne a politické začlenenie v súlade s postupmi, kolektívnymi dohodami a právnymi predpismi členských štátov; okrem toho konštatuje, že z dlhodobého hľadiska platí, že čím viac budú členské štáty investovať do týchto politik, o to menej potrebný bude systém založený na

dostatočnom príjme domácností; zdôrazňuje, že takéto opatrenia by mali byť prijaté prísne v súlade so zásadou subsidiarity členských štátov, ako aj s rôznymi vnútroštátnymi postupmi, kolektívnymi dohodami a právnymi predpismi; domnieva sa, že len týmto spôsobom je možné zaručiť právo každého jednotlivca na účasť na sociálnom, politickom a kultúrnom živote;

19. upriamuje pozornosť na potreby mladých ľudí, ktorí čelia špecifickým problémom pri hľadaní svojho miesta v hospodárskom a sociálnom živote a stretávajú sa s rizikom, že skončia školu v skorom veku; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že boj proti nezamestnanosti mládeže bude osobitným cieľom v rámci ich priorít, a aby prijali konkrétne činnosti a opatrenia odbornej prípravy v rámci podpory programov Únie (celoživotné vzdelávanie, Erasmus Mundus) a motivačné opatrenia pre podnikanie;
20. konštatuje, že predčasné skončenie školskej dochádzky a obmedzený prístup k vyššiemu a univerzitnému vzdelávaniu sú základnými faktormi pri vzniku vysokej miery dlhodobej nezamestnanosti a vážne narušajú sociálnu súdržnosť; domnieva sa, že vzhľadom na skutočnosť, že tieto dva body sa uvádzajú medzi hlavnými cieľmi stanovenými Komisiou v stratégii Európa 2020, bude nutné venovať osobitnú pozornosť vypracovaniu konkrétnych činností a politik o prístupe mladých ľudí k vzdelávaniu prostredníctvom štipendií, študentských grantov, úverov a iniciatív, aby sa školské vzdelávanie stalo dynamickejšim;
21. domnieva sa, že Komisia by mala preskúmať vplyv, ktorý by mohla mať legislatívna iniciatíva v každom členskom štáte týkajúca sa zavedenia minimálneho príjmu na európskej úrovni; navrhuje predovšetkým, aby sa v takejto štúdií posudzoval rozdiel medzi primeraným minimálnym príjmom a minimálnom mzdou v príslušnom členskom štáte a dôsledky zavedenia primeraného minimálneho príjmu pre uchádzačov o prácu;
22. zdôrazňuje význam zavedenia pravidiel týkajúcich sa výšky podpory v nezamestnanosti, ktorá zabraňuje, aby príjemcovia upadli do chudoby, a podnecovania členských štátov k prijatiu opatrení, ktoré podporia ľudí vracajúcich sa na pracovný trh, aby prijali neobľúbené pracovné miesta, napríklad uľahčením mobility v rámci Európskej únie;
23. zdôrazňuje, že investície do systémov minimálnych príjmov sú kľúčovým prvkom pri prevencii a znižovaní chudoby, že ani v čase krízy by sa systémy minimálnych príjmov nemali považovať za nákladový faktor, ale za kľúčový prvok boja proti kríze, a že včasné investovanie do boja proti chudobe prináša významný prínos tým, že znižuje dlhodobé náklady pre spoločnosť;
24. zdôrazňuje úlohu sociálnej ochrany, najmä v podobe zdravotného poistenia, rodinných príspevkov, dôchodkov a invalidných dôchodkov, a žiada členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť najviac zraniteľným členom spoločnosti a zaručili im minimálny súbor práv aj v prípade, ak sú nezamestnaní;
25. trvá na tom, že dostatok zdrojov a príspevkov na slušný život je základným

ľudským právom, a to v kontexte komplexných, koherentných opatrení na boj proti sociálnemu vylúčeniu; vyzýva členské štáty, aby v rámci stratégie aktívneho sociálneho začleňovania prijali potrebné vnútroštátne politiky na podporu hospodárskej a sociálnej integrácie dotknutých osôb;

26. upozorňuje na rastúci počet pracujúcich chudobných a na potrebu riešiť túto problematiku kombináciou rôznych nástrojov; žiada, aby životné minimum bolo vždy vyššie ako hranica chudoby, a aby pracovníci, ktorí z viacerých dôvodov zostávajú pod hranicou chudoby, dostávali vyrovnanie, ktoré by bolo nepodmienečné a jednoducho realizovateľné; upozorňuje na dobré skúsenosti USA s negatívnou daňou z príjmu pri pomoci pracovníkom s nízkymi mzdami prekonať hranicu chudoby;
27. pripomína, že Komisia vo svojom oznámení nazvanom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu navrhuje stanoviť pre EÚ päť hlavných cieľov, ku ktorým patrí zníženie počtu osôb ohrozených chudobou o 20 miliónov; pripomína, že tento cieľ nedosahuje prvotné ambície lisabonskej stratégie (odstrániť chudobu), ktoré, žiaľ, nebolo možné dosiahnuť; domnieva sa, že chudoba a sociálne vylúčenie musia byť odstránené prostredníctvom dôveryhodných, konkrétnych a záväzných opatrení; domnieva sa, že tento cieľ nie je dostatočne ambiciózny a že by sa nemalo upúšťať od cieľa Európy bez chudoby; domnieva sa, že je preto potrebné prijať vhodné opatrenia a že tento absolútny cieľ by sa mal skombinovať s cieľom znížiť chudobu v každom členskom štáte, aby sa podnietil každý členský štát k príspevku na dosiahnutie tejto úlohy, a mal by sa stať vierohodnejším prostredníctvom vhodných opatrení, najmä pokiaľ ide o politiky zamerané na podporu závislých osôb; domnieva sa, že prostredníctvom konkrétnych a vhodných opatrení treba tento cieľ dosiahnuť, a to predovšetkým zavedením systémov minimálneho príjmu vo všetkých členských štátoch;
28. domnieva sa, že prioritou by mal byť boj proti sociálnej nerovnosti najmä v kontexte hospodárskej nerovnosti, pokiaľ ide o rozdelenie príjmov a majetku, nerovnosti na pracovnom trhu, sociálnu neistotu a nerovný prístup k sociálnym funkciám štátu, ako napríklad sociálnemu zabezpečeniu, zdravotníctvu, vzdelávaniu, právnomu systému atď.;
29. vyzýva Radu a členské štáty EÚ, aby založili hlavný cieľ programu Európa 2020 v boji proti chudobe na indikátore relatívnej chudoby (prah 60 % národného mediánového príjmu), ako to podporila Európska rada v Laekene v decembri 2001, keďže tento indikátor zodpovedá realite chudoby v každom členskom štáte, pretože reflektuje chudobu ako relatívny stav;
30. vyzýva členské štáty, aby premietli hlavný cieľ EÚ týkajúci sa chudoby do konkrétnych a dosiahnuteľných vnútroštátnych cieľov stratégie sociálneho začleňovania EÚ, ktoré sa tkajú prioritných otázok, napríklad odstránenie pouličného bezdomovectva do roku 2015 v súlade s písomným vyhlásením č. 0111/2007;

31. domnieva sa, že osobitná pozornosť a dodatočné opatrenia členských štátov a Európskej komisie sú potrebné pre bezdomovcov na ich plnú integráciu do spoločnosti do roka 2015, čo si bude vyžadovať zber porovnateľných a spoľahlivých štatistických údajov na úrovni Spoločenstva a ich každoročné uverejňovanie spolu so správou o dosiahnutom pokroku a cieľmi vymedzenými v príslušných vnútroštátnych stratégiách a stratégiách Spoločenstva na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;
32. považuje za povinnosť všetkých členských štátov, aby prijali všetky potrebné opatrenia na ochranu svojich občanov pred extrémnou finančnou zraniteľnosťou zabezpečením toho, že si na seba nevezmú príliš veľké dlhové zaťaženie najmä vo forme bankových úverov, napríklad zdanením bánk a finančných inštitúcií, ktoré súhlasia s poskytnutím úveru osobám, ktoré nie sú schopné ich splatiť;
33. domnieva sa, že je nutný výslovný záväzok členských štátov k podpore aktívneho začleňovania: zníženie podmienenosti, investície do podpornej aktivácie, bránenie primeraného minimálneho príjmu a ochrana sociálnych štandardov zakázaním škrtov v rozpočtoch na kľúčové verejné služby, aby chudobní neplatili za krízu;
34. domnieva sa, že zo skúsenosti s minimálnymi príjmami a so základným príjmom pre každého v spojení s dodatočnými opatreniami sociálneho začlenenia vyplýva, že ide o efektívne spôsoby boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu a zabezpečenia dôstojného života pre všetkých; žiada preto Komisiu, aby predložila iniciatívu na podporu ďalších skúseností členských štátov, ktoré by vychádzali z osvedčených postupov a ktoré by tieto postupy podporovali, čo by umožnilo individuálne zaručiť rôzne modely primeraného minimálneho alebo základného príjmu zabraňujúceho chudobe ako opatrenia na odstránenie chudoby a na zabezpečenie sociálnej spravodlivosti a rovnakých príležitostí pre všetkých občanov, pričom treba odhaľovať chudobu v príslušnom regionálnom rámci a zároveň dodržiavať zásadu subsidiarity bez spochybnenia špecifik jednotlivých členských štátov; domnieva sa, že táto iniciatíva Komisie by mala vyústiť do vypracovania akčného plánu, ktorý má sprevádzať vykonávanie európskej iniciatívy o minimálnom príjme v členských štátoch v súlade s rôznymi postupmi, kolektívnymi dohodami a právnymi predpismi členských štátov, a to na dosiahnutie týchto cieľov:
- vypracovať spoločné normy a indikátory týkajúce sa oprávnenosti a podmienok prístupnosti systémov minimálnych príjmov,
  - stanoviť kritériá na posúdenie, aké inštitucionálne a teritoriálne úrovne – vrátane účasti sociálnych partnerov a príslušných zúčastnených strán – by boli vhodnejšie na vykonávanie opatrení systémov minimálneho príjmu,
  - vypracovať spoločné indikátory a ukazovatele na hodnotenie výsledkov, dosahu a efektivity politik boja proti chudobe,
  - zabezpečiť následné opatrenia a efektívnu výmenu osvedčených postupov;

35. zdôrazňuje, že primeraný minimálny príjem je základom dôstojného života a že bez primeraného minimálneho príjmu a podielu v spoločnosti nemôžu ľudia úplne využiť svoj potenciál a podieľať sa na budovaní demokratickej spoločnosti; okrem toho zdôrazňuje, že skutočnosť, že ľudia zarábajú dost' peňazí na vyžitie, prispieva k pozitívnej dynamike vo vnútroštátnej politike, a teda aj k prosperite;
36. domnieva sa, že iniciatíva Komisie týkajúca sa systému zaručeného minimálneho príjmu by mala zohľadňovať odporúčanie 92/441/EHS, ktoré uznáva „základné právo jednotlivca na dostatok zdrojov čo sa týka ľudskej dôstojnosti“, a zároveň trvá na tom, že hlavným cieľom systémov podpory príjmov by malo byť odstránenie chudoby ľudí a umožnenie slušného života, čoho súčasťou sú slušné invalidné a starobné dôchodky; odporúča preto, aby Komisia uvažovala o stanovení spoločnej metodiky na výpočet minimálneho príjmu na prežitie a minima životných nákladov (kôš tovaru a služieb) s cieľom zabezpečiť dostupnosť komparatívnych meraní úrovni chudoby a vytvoriť prostriedky sociálnej intervencie;
37. vyzýva členské štáty, aby prijali naliehavé opatrenia na zlepšenie poberania podpory, monitorovanie úrovne nepoberania a jeho príčiny, uznávajúc, že podľa OECD predstavuje nepoberanie 20 až 40 % podpory, a to zvýšením transparentnosti, vytvorením účinnejších informačných a poradných zariadení, zjednodušením postupov a prijatím účinných opatrení a politik na boj proti stigmatizácii a diskriminácii spojenej s poberateľmi minimálneho príjmu;
38. zdôrazňuje význam existencie podpory v nezamestnanosti, ktorá zaručuje slušnú životnú úroveň jej poberateľov, a potrebu znížiť dĺžku neprítomnosti na trhu práce, okrem iného zefektívnením štátnych úradov práce;
39. zdôrazňuje potrebu prijať pravidlá týkajúce sa sociálneho zabezpečenia, aby sa vytvorilo prepojenie medzi stanoveným minimálnym dôchodkom a príslušnou hranicou chudoby;
40. kritizuje tie členské štáty, kde systémy minimálneho príjmu neprekračujú prah relatívnej chudoby; opakuje svoju žiadosť členským štátom, aby túto situáciu čo najskôr napravili; žiada, aby sa Komisia pri vyhodnocovaní národných akčných plánov zaoberala dobrými a zlými postupmi;
41. upozorňuje na podstatnú diskrimináciu na základe veku pri systémoch minimálneho príjmu, ako napríklad stanovenie minimálneho príjmu na deti pod hranicu chudoby alebo vylúčenie mladých ľudí zo systémov minimálneho príjmu v prípade neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie; zdôrazňuje, že táto diskriminácia spochybňuje bezpodmienečnosť a vhodnosť systémov minimálnych príjmov;
42. zdôrazňuje naliehavosť vypracovania a používania vhodných sociálno-hospodárskych ukazovateľov v rôznych oblastiach, ako sú zdravotníctvo, bývanie, dodávky energie, sociálne a kultúrne začleňovanie, mobilita, vzdelanie, príjem (napríklad Giniho koeficient, ktorý je možné použiť na meranie trendov v rozdieloch príjmov), materiálna deprivácia, zamestnanosť a služby sociálnej pomoci, ktoré umožnia sledovať a merať dosiahnutý pokrok v boji proti chudobe

a v rámci sociálneho začlenenia a ktoré sa budú každoročne predkladať na Medzinárodný deň odstraňovania chudoby (17. októbra) s poukazaním na jej vývoj vzhľadom na pohlavie, vekové skupiny, rodinnú situáciu, zdravotné postihnutie, prisťahovalectvo, chronické ochorenie a rôzne úrovne príjmov (60 % mediánového príjmu, 50 % mediánového príjmu, 40 % mediánového príjmu), pričom je potrebné vziať do úvahy relatívnu chudobu, extrémnu chudobu a najzraniteľnejšie skupiny; zdôrazňuje že je naliehavo potrebné, aby boli k dispozícii európske štatistické údaje presahujúce menové indikátory o situáciách extrémnej chudoby, ako napríklad bezdomovectvo, ktoré v súčasnosti nie je zahrnuté v štatistike EÚ v oblasti príjmu a životných podmienok (EU-SIL); požaduje, aby sa údaje týkajúce sa týchto kľúčových sociálno-hospodárskych ukazovateľov uvádzali vo forme každoročnej správy predkladanej členským štátom a Európskemu parlamentu na diskusiu a s cieľom určiť iné konkrétne možnosti;

43. trvá na potrebe osobitných dodatočných dávok pre najviac znevýhodnené skupiny (zdravotne postihnuté alebo chronicky choré osoby, rodiny s jedným rodičom a rodiny s veľkým počtom detí), ktorým by pokryli dodatočné náklady vyplývajúce z ich situácie, najmä pokiaľ ide o osobnú výpomoc, využívanie osobitných zariadení, zdravotnú starostlivosť a sociálnu podporu;
44. žiada Komisiu a členské štáty EÚ, aby preskúmali, ako môžu rôzne modely nepodmieneného a chudobe zabraňujúceho základného príjmu pre všetkých prispieť k sociálnemu, kultúrnemu a politickému začleňovaniu, zohľadňujúc najmä ich nestigmatizujúcu povahu a ich schopnosť predchádzať prípadom skrytej chudoby;
45. domnieva sa, že pri politikách znižovania chudoby, ktoré sprevádzajú vytvorenie primeraného minimálneho príjmu v členských štátoch, by sa mala prehodnotiť otvorená metóda koordinácie tak, aby umožnila skutočnú výmenu najlepších postupov medzi štátmi;
46. konštatuje, že minimálny príjem dosiahne svoje ciele boja proti chudobe len vtedy, ak bude nezdanený, a odporúča uvažovať o úpravách minimálneho príjmu pri fluktuáciách cien verejných služieb;
47. pripomína, že riziko upadnutia do extrémnej chudoby je vyššie v prípade žien ako mužov z dôvodu nedostatkov systémov sociálnej ochrany a pokračujúcej diskriminácie najmä na trhu práce, čo si vyžaduje konkrétne, mnohostranné a rodovo špecifické politické odozvy, ktoré by mali brať ohľad na konkrétne okolnosti;
48. domnieva sa, že chudoba zasahujúca zamestnaných ľudí svedčí o nespravodlivých pracovných podmienkach, a žiada úsilie o zmenu stavu vecí tak, aby úroveň miezd, a najmä minimálnej mzdy, či už stanovená zákonom alebo dohodnutá prostredníctvom kolektívneho vyjednávania, dokázala zabezpečiť slušnú životnú úroveň;
49. požaduje integráciu osôb žijúcich v chudobe (v prípade ktorých treba výrazne podporovať iniciatívy na ich integráciu do trhu práce) a vyzýva Komisiu a členské

štáty, aby zaviedli dialóg s osobami a organizáciami zastupujúcimi ľudí v chudobe, ako aj s príslušnými sieťami a sociálnymi partnermi; domnieva sa, že treba zabezpečiť, aby ľudia žijúci v chudobe a ich zastupujúce organizácie boli kľúčovými zainteresovanými stranami a mali dostatočné finančné a iné zdroje a podporu, ktorá im umožní účasť na vypracúvaní a uplatňovaní politiky a následných krokov, opatrení a ukazovateľov na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, najmä pokiaľ ide o národné reformné programy v rámci stratégie Európa 2020 a otvorenú metódu koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania; zdôrazňuje okrem toho potrebu konať proti zamestnávateľom, ktorí nezákonne zamestnávajú príslušníkov marginalizovaných skupín za menší ako minimálny príjem;

50. domnieva sa, že je nutné podporiť trvalé úsilie v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, aby sa zlepšila situácia najohrozenejších ľudí, ako napríklad ľudí v neistom zamestnaní, nezamestnaných, rodín s jedným rodičom, osamelých starších ľudí, žien, znevýhodnených detí, ako aj etnických menšín a chorých a zdravotne postihnutých ľudí;
51. hlboko ľutuje, že niektoré členské štáty zrejme neberú ohľad na odporúčanie Rady 92/441/EHS, ktoré uznáva „základné právo osoby na dostatočné zdroje a sociálnu pomoc tak, aby jej bolo umožnené žiť dôstojne“;
52. trvá na tom, že sociálni partneri by sa mali zúčastňovať ako rovnocenné strany pri vypracúvaní národných akčných plánov boja proti chudobe a určovaní referenčných ukazovateľov na každej úrovni riadenia;
53. zdôrazňuje potrebu plánovania a vykonávania cielených intervencií prostredníctvom aktívnych politík zamestnanosti na úrovni zemepisných oblastí, odvetví hospodárstva alebo podnikov a za aktívnej účasti sociálnych partnerov, aby sa zlepšil prístup na pracovný trh pre ľudí zo sektorov alebo zemepisných oblastí s mimoriadne vysokou mierou nezamestnanosti;
54. zdôrazňuje potrebu sústrediť sa na vybrané skupiny obyvateľstva (migranti, ženy, nezamestnaní ľudia v preddôchodkovom veku atď.) s cieľom zlepšovať ich zručnosti, predchádzať nezamestnanosti a posilňovať ich sociálne začlenenie;
55. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prijali opatrenia na integráciu mladších a starších ľudí na pracovný trh, keďže tieto zraniteľné skupiny sú významne postihnuté nezamestnanosťou v súčasnej recesii;
56. zdôrazňuje, že systémy minimálnych príjmov musia pokryť náklady na palivo, aby umožnili chudobným domácnostiam postihnutým energetickou chudobou platiť svoje účty za energiu; domnieva sa, že minimálny príjem sa musí vypočítavať na základe realistických hodnotení nákladov na vykurovanie domu pri zohľadnení konkrétnych potrieb domácností – t. j. rodín s deťmi, starších ľudí a zdravotne postihnutých osôb;
57. konštatuje, že väčšina členských štátov v EÚ 27 má vnútroštátne systémy

minimálnych príjmov, ale viaceré ich nemajú; žiada členské štáty, aby ustanovili systémy zaručeného minimálneho príjmu na sociálne začleňovanie, ktoré budú predchádzať chudobe, a vyzýva ich, aby si vymieňali osvedčené postupy; uznáva, že ak sa poskytuje sociálna pomoc, členské štáty sú povinné zabezpečiť, že občania ju chápu a dokážu získať svoje oprávnené príspevky;

58. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov a kandidátskych krajín.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Chudoba a sociálne vylúčenie

Najnovšie správy o chudobe a sociálnom vylúčení boli zverejnené v publikácii Eurostatu¹ (január 2010) o životných podmienkach v roku 2008 (**pozri tabuľku I**).

Tu je možné vidieť, že napriek všetkým tvrdeniam o znížení chudoby sa sociálna nerovnosť zhoršila a asi 85 miliónov ľudí v Európskej únii je ohrozených chudobou (17 % z približne 500 miliónov obyvateľov Európskej únie na konci roka 2008 žilo pod hranicou chudoby, a to aj po sociálnych transferoch²), kým v roku 2005 tento podiel bol 16 % a v roku 2000 to bolo 15 % v rámci EÚ 15.

Miera rizika chudoby je vyššia u detí a mladých ľudí do 17 rokov ako u celkovej populácie a v roku 2008 dosiahla 20 % v rámci EÚ 27, t. j. inými slovami sa dá povedať, že jedno z piatich detí a mladých ľudí je obeťou chudoby, pričom najvyššia miera chudoby sa zaznamenala v Rumunsku (33 %), Bulharsku (26 %), Taliansku a Lotyšsku (po 25 %), Španielsku (24 %), Grécku, Portugalsku, Litve a Spojenom kráľovstve (po 23 %) a Poľsku (22 %) a najnižšia miera bola v Dánsku (9 %), Slovinsku a Fínsku (po 12 %).

Starší ľudia sú tiež vystavení vyššiemu riziku chudoby než celková populácia. Táto miera dosiahla v roku 2008 približne 19 % populácie vo veku 65 a viac rokov v EÚ 27.

Takisto sa zvyšuje počet chudobných pracujúcich. Existuje viac ako 19 miliónov pracovníkov v chudobe. To znamená, že hoci skutočnosť, že majú zamestnanie, významne znižuje riziko chudoby, šírenie neistej práce a nízkych miezd bude viesť k zvýšeniu podielu zamestnancov ohrozených chudobou. V roku 2008 sa v EÚ 27 dosiahla priemerná miera 8 % populácie, ktorá mala zamestnanie a bola ohrozená chudobou, pričom najvyššia miera bola v Rumunsku (17 %), Grécku (14 %), Poľsku a Portugalsku (po 12 %), Španielsku a Lotyšsku (po 11 %).

Na získanie širšieho obrazu o sociálnom vylúčení v Európskej únii je možné doplniť mieru rizika chudoby, ktorá je relatívnou mierkou, o mieru materiálnej deprivácie, ktorá meria sociálne vylúčenie skôr v rámci absolútnych hodnôt. Miera materiálnej deprivácie je vymedzená ako nežiaduca absencia najmenej troch z deviatich materiálnych prvkov. K deviatim prvkom, ktoré tvoria tento ukazovateľ, patria:

- schopnosť vyrovnat' sa s nepredpokladanými nákladmi,
- schopnosť ísť každoročne na týždennú dovolenku mimo domova,

¹ Životné podmienky v roku 2008 – Eurostat z 18. januára 2010.

² Hranica rizika chudoby v každom štáte je stanovená na 60 % príjmového mediánu daného štátu, ktorý je nižší ako priemerný príjem.

- existencia oneskorených platieb (splátok pôžičiek na nehnuteľnosti alebo splátok nájomného, bežných faktúr, mesačných splátok v rámci kúpy na splátky či splátok iných pôžičiek),
- schopnosť mať jedlo z mäsa, kurčatá, rýb alebo vegetariánskych alternatív každý deň,
- schopnosť zabezpečiť primeranú teplotu domova,
- vlastníctvo práčky,
- vlastníctvo farebného televízneho prijímača,
- vlastníctvo telefónu,
- vlastníctvo osobného vozidla.

Ako je vidieť v tabuľke II, miera materiálnej deprivácie v Európskej únii v roku 2008 je tiež 17 %, ale bola oveľa vyššia v desiatich členských štátoch: % v Bulharsku, 50 % v Rumunsku, 37 % v Maďarsku, 35 % v Lotyšsku, 32 % v Poľsku, 28 % na Slovensku, 27 % v Litve, 23 % na Cypre a v Portugalsku, 22 % v Grécku.

Je potrebné zahrnúť prevenciu a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu do ostatných politík vrátane zabezpečenia všeobecného prístupu k verejným službám, kvalitným pracovným miestam so zaručenými právami a príjmu, ktorý umožňuje žiť dôstojne. To vedie k potrebe zmien a prerušenia súčasných politík Európskej únie.

Je potrebné pripomenúť, že podľa nedávneho prieskumu Eurobarometra o postojoch občanov EÚ k chudobe sa drvivá väčšina (73 %) domnieva, že chudoba je problém, ktorý je široko rozšírený v ich krajinách, 89 % požaduje, aby ich vlády bezodkladne zaviedli protiopatrenia, a 74 % očakáva, že aj EÚ bude v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu.

2. Európsky rok boja proti chudobe

Sociálna agenda Európskej komisie na roky 2005 – 2010 prešla do roku 2010 pod označením Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, kde sa uvádza cieľ opätovne potvrdiť a posilniť počiatočný politický záväzok EÚ pri začatí lisabonskej stratégie, ktorým je spraviť kroky, ktoré budú mať „rozhodujúci vplyv na odstránenie chudoby“.

V štúdií Eurostatu¹ o riziku chudoby pred sociálnymi transfermi a po nich podľa veku a pohlavia za rok 2007 sa berie do úvahy význam sociálnych transferov v rámci prevencie chudoby, pričom ženy a deti sú však aj naďalej najviac postihnuté, a to v dôsledku nezamestnanosti, neistej a zle platenej práce a diskriminácie v mzdovej a dôchodkovej oblasti. Nižšie uvedená tabuľka:

---

¹ Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu – štatistický obraz Európskej únie v roku 2010 („Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010“).

Pred sociálnymi transfermi – riziko chudoby				
	rokov a menej	rokov a viac	Muži	Ženy
EÚ 27	33%	24%	25%	27%

Po sociálnych transferoch – riziko chudoby				
	rokov a menej	rokov a viac	Muži	Ženy
EÚ 27	20	20	16	18

Treba zobrať do úvahy ciele a hlavné zásady Európskeho roka proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ktoré sú: uznanie práv, spoločná zodpovednosť a účasť, súdržnosť, záväzok a konkrétne opatrenia. Konkrétne opatrenia sú potrebné na úrovni Európskej únie a členských štátov, aby sa tieto ciele začlenili do všeobecných politík, najmä do opatrení proti hospodárskej a sociálnej kríze, s cieľom zaviesť tieto opatrenia do praxe a uplatniť ich konkrétne účinky v oblasti znižovania chudoby.

Ďalej je potrebné poznamenať, že Európska únia sa zaviazala splniť rozvojové ciele tisícročia a rezolúciu, ktorá vyhlásila druhé desaťročie Organizácie Spojených národov s cieľom odstrániť chudobu (2008 – 2017). Tento záväzok sa, žiaľ, neodzrkadľuje v dokumente Európskej komisie Stratégia Európy do roku 2020, v ktorom sa považuje vyriešenie situácie ohrozenia chudobou týkajúcej sa 20 miliónov ľudí iba za jeden z piatich cieľov Európskej únie. Tento návrh však neznamená len ústup od pôvodných cieľov lisabonskej stratégie, ale bráni aj priblíženiu sa k cieľu tisícročia znížiť na polovicu počet ľudí žijúcich pod hranicou chudoby. Preto musíme minimálne zdvojnásobiť tento cieľ a urobiť z neho hodnoverný cieľ pomocou vhodných opatrení.

Musíme investovať do podpory integrácie a sociálneho začlenenia s cieľom zabezpečiť dodržiavanie základných ľudských práv a zamerať sa na jasné záväzky vo vzťahu k formulácii politík Európskej únie a na vnútroštátne úsilie v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, na zabezpečenie univerzálneho prístupu k základným verejným službám a zabezpečenie práva na zdravie, vzdelanie a odbornú prípravu, bývanie, sociálnu ochranu, pracovné miesta so zaručenými právami, spravodlivé mzdy, slušné dôchodky a zodpovedajúci príjem pre všetkých.

Viacrozmerový charakter chudoby a sociálneho vylúčenia si vyžaduje, aby bol sociálny rozmer zameraný na sociálnu udržateľnosť makroekonomických politík ako neoddeliteľnú súčasť stratégie na prekonanie krízy a hospodárskej a sociálnej súdržnosti, ktorá spočíva v zmene priorít a politík, najmä v menovej oblasti, vrátane Paktu stability a rastu a politiky v oblasti hospodárskej súťaže, vnútorného trhu, rozpočtu a zdaňovania. Je potrebné tiež stanoviť celkový cieľ, pričom prednosť majú mať hospodárska a sociálna súdržnosť a ochrana základných ľudských práv, čo znamená rovnováhu medzi hospodárskou politikou, politikou zamestnanosti, sociálnou a environmentálnou politikou a spravodlivým prerozdelením bohatstva a príjmov.

3. Úloha minimálneho príjmu v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

Videli sme, že najlepším spôsobom boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je prevencia, ktorá si vyžaduje:

- zlepšiť kvalitu pracovných miest a miezd, čo je nevyhnutným základom pre rozvoj a výsledok krízy,
- ustanoviť skutočné právo na príjem považované za základnú sociálnu investíciu,
- zabezpečiť spravodlivé dôchodky a rodinné prídavky,
- zabezpečiť univerzálny prístup ku kvalitným verejným službám.

Súčasne s prioritou týkajúcou sa kvalitných pracovných miest so zaručenými právami a spravodlivými mzdami, ktorá zaručuje, že všetci, ktorí pracujú, môžu prekonať chudobu, musíme vziať do úvahy skutočnosť, že existuje viac ako 23 miliónov ľudí, ktorí sú nezamestnaní a vylúčení z trhu práce a ktorým je potrebné poskytnúť podporu v nezamestnanosti, aby mohli dôstojne žiť.

Je známa dôležitosť úlohy systémov sociálnej ochrany, ktorá má za cieľ zabezpečiť úroveň sociálnej súdržnosti potrebnej pre hospodársky a sociálny rozvoj, zabezpečiť sociálne začlenenie, zlepšiť úroveň odbornej prípravy osôb vylúčených z trhu práce a zabezpečiť uplatňovanie základných práv a rovnosti príležitostí.

Existujú skupiny obyvateľstva a najviac zraniteľné skupiny, pričom netreba zabudnúť na osoby so zdravotným postihnutím, prisťahovalcov, rodiny s veľkým počtom detí a neúplné rodiny s jedným rodičom, chronicky chorých a bezdomovcov, ktorí potrebujú pomoc a zabezpečenie slušného príjmu. Z rôznych skúseností s minimálnou mzdou vo väčšine krajín Európskej únie spolu s opatreniami sociálneho začlenenia sa ukazuje, že ide o dôležitý doplnkový spôsob, ako zabrániť chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Kľúčový prvok v systémoch sociálnej ochrany a poskytovania minimálneho príjmu preto možno vymedziť ako garantovanú finančnú sumu pre tých, ktorí ju nemôžu získať bez pomoci. Nárok na minimálnu mzdu je univerzálny (uplatniteľný na všetkých občanov) a je bezpríspevkový (bez nutnosti pravidelných platieb do fondu, ako je poistenie).

Toto opatrenie existuje v niekoľkých európskych krajinách a je charakterizované v rámci rôznych foriem tým, že sa zabezpečí minimálna úroveň príjmu, čo sa považuje za základ pre živobytie občanov, spolu s rozvojom stimulov pre príjemcov, aby sa stali autonómny v vzťahu k tejto podpore. Uvádza sa to v odporúčaní 92/441/EHS o spoločných kritériách týkajúcich sa dostatočných zdrojov a sociálnej pomoci v rámci systémov sociálnej ochrany.

V sociálnej agende uverejnenej vo februári 2005 Európska komisia zopakovala svoj záväzok uverejniť oznámenie na túto tému, ktorý splnila vo februári 2006, ale iba v podobe konzultácií.

Následne 3. októbra 2002 Komisia preložila odporúčanie KOM(2008)0639 o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce a Európsky parlament prijal o tejto téme uznesenie 6. mája 2009.

Nastal teda čas na návrat k predchádzajúcim záväzkom z roku 1992, ako aj k ich doplneniu a zlepšeniu ich účinnosti, a zároveň treba skonštatovať, že takzvané aktívne začleňovanie neznamená krok späť pre tých, ktorí majú malé možnosti vstúpiť na trh práce so zaručenými právami a spravodlivými mzdami, čo si vyžaduje účasť chudobných a vylúčených osôb, pracovníkov a sociálnych a odborových organizácií, ktoré ich zastupujú, v celom tomto procese.

Tabuľka I – Hranica chudoby a miera rizika chudoby

	Hranica chudoby (v PKS)	Miera rizika chudoby pre obyvateľstvo:			
		Spolu	Vek 0 – 17 rokov	Vek 65 a viac rokov	Zamestnaní
EÚ 27	-	17 p	20p	19p	8p
Belgicko	10100	15	17	21	5
Bulharsko	2800	21	26	34	7
Česká rep.	5800	9	13	7	4
Dánsko	10500	12	9	18	5
Nemecko	10600	15	15	15	7
Estónsko	4700	19	17	39	7
Írsko	10900	16	18	21	6
Grécko	7200	20	23	22	14
Španielsko	8400	20	24	28	11
Francúzsko	9700	13	17	11	7
Taliansko	9000	19	25	21	9
Cyprus	11300	16	14	49	6
Litva	4400	26	25	51	11
Lotyšsko	4200	20	23	29	9
Luxembursko	16500	13	20	5	9
Maďarsko	4000	12	20	4	5
Malta	7800	15	20	22	5
Holandsko	11300	11	13	10	5
Rakúsko	11200	12	15	15	6
Poľsko	3900	17	22	12	12
Portugalsko	5800	18	23	22	12
Rumunsko	1900	23	33	26	17
Slovinsko	8400	12	12	21	5
Slovensko	4000	11	17	10	6
Fínsko	9600	14	12	23	5
Švédsko	10400	12	13	16	7
Spojené kráľovstvo	11600p	19p	23p	30p	9p

Tabuľka II – Materiálna deprivácia, 2008

	Miera materiálnej deprivácie	Percento populácie, ktoré si nemôže dovoliť:			
		týždeň dovolenky mimo domova	primerané kúrenie bytu	mať jedlo z mäsa, kurčat'a, rýb alebo vegetariánskych alternatív každý deň	osobné vozidlo
EÚ 27	17e	37	10e	9	9
Belgicko	12	26	6	5	6
Bulharsko	51	59	34	30	28
Česká rep.	16	39	6	12	11
Dánsko	:	10	:	2	8
Nemecko	13	25	6	11	5
Estónsko	12	44	1	5	17
Írsko	14	30	4	3	9
Grécko	22	50	15	7	9
Španielsko	9	34	5	2	5
Francúzsko	13	32	5	8	4
Taliansko	16	40	11	8	3
Cyprus	23	46	29	5	1
Litva	35	55	17	23	24
Lotyšsko	27	60	22	19	13
Luxembursko	4	12	1	2	2
Maďarsko	37	67	10	26	20
Malta	13	65	9	10	2
Holandsko	5	14	2	2	5
Rakúsko	14	28	4	13	7
Poľsko	32	63	20	21	17
Portugalsko	23	64	35	4	9
Rumunsko	50	76	25	19	49
Slovinsko	17	30	6	12	3
Slovensko	28	57	6	29	20
Fínsko	9	18	2	3	8
Švédsko	5	11	1	2	3
Spojené kráľovstvo	11	24	6	4	5

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.6.2010
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 5 0: 14
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Milan Cabrnach, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Silvia Costa, Julie Girling, Joe Higgins, Dieter-Lebrecht Koch, Jan Kozłowski, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor